



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph. D., ve věci

žalobce: **P. D. L.**
státní občan Vietnamské socialistické republiky
zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem,
sídlem Příkop 834/8, 602 00 Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 2. 2021, č. j. MV-909-5/SO-2021, ve věci
žádosti o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 19. 02. 2021 č. j. MV-909-5/SO-2021 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna zaplatit** žalobci na náhradě nákladů řízení 23 570 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Marka Sedláka, sídlem Příkop 834/8, 602 00 Brno.

Odůvodnění:

1. Žalobce se svou žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 3. 3. 2021 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 19. 2. 2021, č. j. MV-909-5/SO-2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo jako opožděné zamítnuto jeho odvolání proti

usnesení Ministerstva vnitra ze dne 22. 11. 2019. Žalobce má za to, že odvolání podal včas, protože usnesení Ministerstva vnitra, doručované na adresu X, mu nebylo doručeno tzv. fikcí, neboť se nejednalo o adresu pro doručování na území podle § 169a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), ani dle jiných zákonných ustanovení. Svou argumentaci uplatnil rovněž v odvolání, nicméně podle žalované byla tato adresa uvedena v dokladu o zajištění ubytování a současně byla vedena v cizineckém informačním systému, a proto na ni správně orgán I. stupně řádně doručoval a k doručení došlo. S tím však žalobce nesouhlasí. K žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty skutečně doložil doklad o zajištění ubytování na této adrese, s tím, že je to adresa, na které má zajištěno ubytování pro případ, že bude vyhověno jeho žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty a udělen souhlas se změnou zaměstnavatele. Do doby rozhodnutí o žádosti neměl žalobce žádný důvod se na uvedenou adresu stěhovat, což vyplývá z toho, že k žádosti zároveň nedoložil tiskopis hlášení změny místa pobytu podle § 98 odst. 3 a 6 zákona o pobytu cizinců. Žalobce tiskopis hlášení změny místa pobytu na adresu X nikdy nevyplnil a nepodával, a správní orgán I. stupně proto nebyl oprávněn změnit adresu bydliště žalobce v informačních systémech a doručovat mu na ni svoje usnesení. Závěr žalované o opožděnosti odvolání tedy neobstojí.

2. Žalovaná s žalobou nesouhlasila a odkázala na napadené rozhodnutí.
3. U jednání žalobce na svých stanoviscích setrval; zdůraznil, že změnu místa pobytu na území neprovedl, neboť k tomu nebyl důvod, neví, na základě čeho došlo ke změně místa pobytu na území v informačním registru, a podtrhl, že vstřícnost nového ubytovatele spočívající v informaci cizinci, že mu byla na novou adresu doručena nějaká zásilka, nelze označovat za řádnou změnu evidované adresy pobytu cizince.
4. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalované žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce požádal dne 31. 10. 2017 o prodloužení zaměstnanecké karty a souhlasu se změnou zaměstnavatele. K žádosti použil tiskopis, k tomu určený, v jehož oddíle „E“ nadepsaném „*adresa místa pobytu na území ČR*“ uvedl: „X“; oddíl „F“, nadepsaný „*adresa pro doručování. Nepovinná položka. Vyplňte adresu, je – li odlišná od místa pobytu*“ nevyplnil. Řízení o žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty bylo dne 7. 12. 2017 přerušeno do nabytí právní moci rozhodnutí ve věci správního řízení o žádosti o souhlas se změnou zaměstnavatele. V záhlaví tohoto rozhodnutí byl žalobce mj. označen adresou X. Na této adrese si usnesení žalobce osobně převzal dne 15. 12. 2017. Dne 22. 11. 2019 bylo řízení o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty a souhlas se změnou zaměstnavatele z 31. 10. 2017 zastaveno. Usnesení bylo rovněž doručováno žalobci na adresu X. Žalobce nebyl zastížen, zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 26. 11. 2019 a vložena do schránky dne 9. 12. 2019.
6. Ve správním spise je založen výpis z evidence cizinců s povoleným pobytem na území ČR, na kterém je uveden pobyt žalobce v době od 5. 4. 2017 do 29. 10. 2017 u ubytovatele N.

V. Ch. na adrese X, okres T., a od 30. 10. 2017 do 18. 10. 2019 u ubytovatele N. T. N. na adrese X okres N. J.

7. Dne 24. 11. 2020 podal žalobce prostřednictvím svého zástupce odvolání proti usnesení o zastavení řízení, ve kterém nesouhlasil s posouzením předpokladů pro zastavení řízení podle § 63 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Následně odvolání doplnil o to, že jeho odvolání není opožděně podané, protože bylo doručováno na adresu, kde nemohla nastat fikce doručení, neboť se nejednalo o adresu pro doručování na území, kdy žalobce na tuto adresu nenahlásil změnu místa pobytu ve smyslu § 169a odst. 1 zákona o pobytu cizinců.
8. Dne 19. 2. 2021 rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím. Odkázala na to, že adresa byla uvedena v dokladu o zajištění ubytování ze dne 30. 10. 2017, který žalobce doložil k žádosti, byla taktéž vedena v cizineckém informačním registru a žádná další adresa vedena nebyla.
9. Podle § 169a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, *doručuje-li správní orgán prostřednictvím provozovatele poštovních služeb v řízení o žádosti podle tohoto zákona (...) písemnost cizinci oprávněnému pobývat na území, doručuje cizinci pouze na adresu evidovanou v informačním systému cizinců podle § 158 odst. 3 nebo sdělenou podle § 19 odst. 3 správního řádu, a není-li údaj o této adrese veden, na adresu místa hlášeného pobytu cizince na území.*
10. Podle § 158 odst. 3 druhá a třetí věta zákona o pobytu cizinců, *na žádost cizince lze v tomto informačním systému vést rovněž údaj o adrese, na kterou mu mají být doručovány písemnosti podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu. Adresu podle věty druhé, její změnu nebo zrušení může cizinec ohlásit policii nebo ministerstvu.*
11. Podle § 93 odst. 1 věty před středníkem, zákona o pobytu cizinců, *cizinec je povinen do 3 pracovních dnů ode dne vstupu na území ohlásit na policii místo pobytu na území (§ 97);*
12. Podle § 97 zákona o pobytu cizinců, *cizinec nebo osoba uvedená v § 96 odst. 1 jsou povinni při hlášení pobytu na území sdělit policii vyplněním přihlašovacího tiskopisu jméno, příjmení přihlašovaného cizince, datum jeho narození, jeho státní občanství, trvalé bydliště v zahraničí, číslo cestovního dokladu a víza, je-li v cestovním dokladu vyznačeno, počátek a místo pobytu, předpokládanou dobu a účel pobytu na území.*
13. Pokud cizinec změní místo pobytu na území, má podle § 98 zákona o pobytu cizinců ohlašovací povinnost, kterou je podle odstavce šestého povinen splnit *vyplněním přihlašovacího tiskopisu; na požádání je ten, kdo hlásí změnu, povinen předložit doklady prokazující pravdivost údajů uvedených v tiskopisu. Cizinec, který pobývá na území na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání nebo na krátkodobé vízum za tímto účelem a ohlásí změnu místa pobytu na území, je dále povinen předložit doklad o zajištění ubytování podle § 32 odst. 3, a pokud cizinci ubytování zajišťuje nebo zprostředkovává zaměstnavatel, potvrzení zaměstnavatele o dohodnuté výši mzdy, platu nebo odměny.*
14. Z uvedeného je zřejmá povinnost správního orgánu doručovat cizinci pouze způsobem uvedeným v zákoně o pobytu cizinců, jehož úprava doručování písemnosti je zvláštní úpravou proti obecné úpravě doručování obsažené v § 19 a násl. správního řádu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 283/2020-30 z 25. 2. 2021, bod

10 odůvodnění). Obligatorní chronologie postupu při doručování je následující: první adresou je tzv. „sdělená doručovací adresa“, tedy adresa pro doručování evidována v informačním systému cizinců podle § 158 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, nebo adresa sdělená jako adresa pro doručování správnímu orgánu podle § 19 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (pozn. soudu nyní jde o odst. 4). Pro obě varianty sdělené doručovací adresy platí, že ji musí jako adresu pro doručování sám cizinec označit, a to výslovně. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 10. 2020, č. j. 3 As 75/2018-16 doplnil, že „*správní orgán jedná v souladu se zákonem, pokud doručuje na adresu, kterou účastník uvedl ve svém podání. To však platí pouze za předpokladu, že zde účastník poštu přebírá a nevyvstaly pochybnosti o tom, že tak může činit i nadále (..)*“ (viz bod 15 odůvodnění). Není-li takové adresy, je druhou obligatorní adresou pro doručování adresa místa hlášeného pobytu na území. Co je adresou místa hlášeného pobytu stanoví zde § 97, resp. v případě změny § 98 zákona o pobytu cizinců. Je – li doručováno na správnou adresu, vzniká (za splnění dalších podmínek) tzv. fikce doručení, tedy písemnost se považuje za doručenou postupem podle § 23 správního řádu (viz např. citovaný rozsudek č. j. 9 Azs 283/2020-30, bod 12 odůvodnění).

15. Žalobce v odvolání tvrdil, že k doručení usnesení o zastavení řízení nedošlo, neboť nenastala fikce doručení, když nebylo doručování na správnou adresu, tedy adresu zjištěnou shora uvedeným postupem. Stejně argumentoval i v žalobě. Žalovaná na jeho argumentaci nijak nereagovala, a to ani implicitně, když pouze uvedla, že doručováno bylo na adresu, na které měl mít žalobce zajištěno ubytování v případě, kdyby bylo vyhověno jeho žádosti o změnu zaměstnavatele.
16. Podle § 75 odst. 2, věta první, s. ř. s., *soud přezkoumá v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí.*
17. Podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.*
18. Z citovaného § 76 odst. 1 s. ř. s. neplyne, že by soud měl k vadám zde uvedeným přihlédnout i bez návrhu, stejně tak judikatura správních soudů stojí na závěru, že ustanovení § 76 nepředstavuje výjimku z dispoziční zásady. Přesto však některé vady i bez výslovně uplatněné námitky ke zrušení rozhodnutí vedou. Takovými vadami jsou vady bránící přezkumu rozhodnutí, typicky nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů či nesrozumitelnost. Shodně se vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 – 84, v usnesení, dosud následovaném judikaturou, podle kterého: „*výklad (...) není oporou názoru, že k vadám podle § 76 odst. 1 s. ř. s. přihlíží soud vždy z moci úřední, jak dovodil první senát [v rozsudku, který byl napaden ve věci sp. zn. 7 Azs 79/2009]. Soud tak sice může učinit, ale jen za určitých podmínek. Těmi jsou právě případy, kdy rozhodnutí vůbec není schopno přezkumu z hlediska žalobních námitek. Tato vadnost a nemožnost podrobit rozhodnutí zkoumání musí být zjevná buď ze spisu (či z jeho absence), nebo z rozhodnutí samého, pokud bude postrádat srozumitelnost či důvody v takové míře, že vylučuje zkoumání důvodnosti žaloby, anebo ji soud sezná na základě jiných rozhodných skutečností, jež se dostanou do jeho sféry*“ (podtržení provedl krajský soud).

19. Ačkoliv žalobce v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí uplatnil argumentaci k otázce včasnosti podaného odvolání s ohledem na správnost doručování, žalovaná na jeho argumentaci nereagovala a s důvody, pro které žalobce popíral doručení prvostupňového rozhodnutí, se vůbec nezabývala; neodpověděla na to, na základě čeho došlo ke změně místa ohlášeného pobytu v systému evidence cizinců. Tím zatížila své rozhodnutí vadou, která mohla mít vliv na jeho zákonnost, neboť postup, jakým způsobem dojde ke změně ohlášeného místa pobytu, upravený v § 98 zákona o pobytu cizinců, je v rukou cizince, a proto zjištění, na základě čeho došlo ke změně místa pobytu v systému evidence cizinců, může být pro posouzení včasnosti podaného odvolání významné. Nevypořádání této odvolací argumentace v napadeném rozhodnutí znamená jeho nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů ve smyslu cit. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., která neumožňuje soudu jeho přezkum z hlediska žalobní námitky. Za této situace soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení.
20. V dalším řízení se žalovaná vypořádá s tvrzením žalobce, že adresa v X, na kterou mu bylo doručováno, není adresou, kterou by sdělil jako adresu pro doručování, ani adresou místa pobytu na území. Ověří dále, na základě čeho došlo ke změně ohlášeného místa pobytu žalobce v systému evidence cizinců a nestalo-li se tak na základě pokynu žalobce učiněného způsobem upraveným v § 98 zákona o pobytu cizinců, uváží, jaký tato skutečnost měla vliv na vznik fikce doručení a následně též včasnost žalobcova odvolání.
21. V řízení byl plně procesně úspěšný žalobce, kterému vzniklo podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení žalobce spočívají v zaplaceném soudním poplatku 3 000 Kč, v odměně za zastoupení advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve výši 3.100,- Kč, podle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., a to za pět úkonů právní služby: příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby, vyjádření ke stanovisku žalovaného, kasační stížnost, účast u jednání, vše podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky, pětkrát režijní paušál ve výši 300,- Kč za každý z těchto úkonů právní služby podle § 13 odst. 3 vyhlášky, a dále DPH z těchto částek s výjimkou zaplaceného soudního poplatku podle § 57 odst. 2 s. ř. s. Všechny tyto náklady řízení podle obsahu spisu žalobci prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva; jejich celková výše činí 23 570 Kč. Soud proto žalovanou k jejich zaplacení zavázal, a to k rukám zástupce žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 občanského soudního řádu, neboť tato lhůta je přiměřená možnostem žalované.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava, 12. října 2022

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu